١٢٨٠–ՃԵՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ–Ա–ԱԼԱԹԱՐԳԱ

ԱԱԳԱՓԱՆԿԱ–14–ՆՈՅԵՄԲԵՐ–1863

ԹՆ ԻՐԻՆՃԻ–ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԵՐՈ–522–ՃՈՒՄԱԱ ԵՐԹԷՍԻ–2–ՆՈՅԵՄԲԵՐ–1863

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՊ

Իշպու՝ Մեճմուայը Հավատիս, հէր հաֆթա ճու�մաս Երթէսի կիւնէրի տաղթըլանճագ տրը։

Սէնէսի բէշլին օլարագ	140	ղուրուշ
Ամիսը այլոզ քէզալէք	70	»
Իւչ այլոզ քէզալէք	40	»
Վէ պիր նուսխէսու	3	

Տաշրաշար իչիւն պէհէր նուսխէսունա փոսթ ախա. նէ նիզամը մուճիպինճէ իւճրէթ ալընաճաղը խաս. ուէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթըն պէհէր սըրաը պիր տէֆալըգ 3 ղրշ.
Իքի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա • • 2 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա • • 1½ »
Իւչ տէֆասան զիատէ օլսա, վէ զայէթ ուզուն իլա. նաթ իչիւն այրընա բազարլըգ օլունուր։
Տաշրատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բասթա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրիլէրին իւզէրինէ օլտուզա. պու մահալտէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՄԷՎԼԱՏԸԷ ԾԱՓԸԱՅԸ ՍԱՅՏԻՐԻՅԷ ՄԻՒԹԱԼԻԳ ԶԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Լ ՕՆԴՐԱ • 4 Նոյեմբեր։

1858 խմբագրաը 71 • 1862 70 • Գ.ենովիսէ ֆա. ղրզը ալընմը 48 5/8։

5 Նոյեմբեր	70 5/8 • 69 5/8 •	48 1/8 •
6 »	71 • 70 •	48 1/2 •
7 »	70 3/4 • 69 3/4 •	48 1/4 •
9 »	70 3/4 • 6 3/4 •	48 1/4 •
10 »	70 3/4 • 69 3/8 •	48 1/4 •

Ս ԻԷՆՆԱ • 11 Նոյեմբեր •

Իմբէրաթոր Նաբոլէոն խոսթը ուէթի կէ • Ամէրիկա խնէրաթորու Ֆրանսուա Ջոզէֆ պիր մէկթիպ կաղզը • Փարիսէ գոնկրէսոս թագիր օ. լունան գրալար մէճլիսինէ տուվէթ իթմիշ տիր։

Թէլէգրաֆ Խոպէրլէրի։

Փարիս պանգասը, սգոնթասունու եւ զոտէ ալթընա չըգարմըշ տը։

— Իմբէրաթոր սէրիան պիր Լիւբոբա գոնկրէսասու թէքլիֆ խուէ. ճէքմիշ պիւթիւն Լիւբոբա տէվլէթ. լէրինէ։

Լագընտա պու թէքլիֆին գա. պուլ օլունուպ օլունմայաճաղը մա. լում օլուր։

— Պիէնէա զաղէթասը 1815 ահա. նամէսինին չիւրիւմիւշ օլաուզունու գապուլ իթմէզ. իմբէրաթորուն նութգունասան միւրատ, միւմքին օլ. տուզու հալտէ ճէնկի մէն իթմէք տիր։ Պիւթիւն տէվլէթլեր տախի պունու արզու խուէր, ըսքին պաշգա պաշգա թարզ իլէ։

— Իմբէրաթորիչա հաղրէթլերի, Փարիսէ եէթիշմիշ տիր. իմբէրաթոր վէ տայրէսի պիր այ գասար Գոնբիէն. եը սէրայընտա իգամէթ խուէճէք տիր։

— Տիւնքի կիւն Ամինասան վա. բիտ օլան պիր թէէլէզաֆ խապէրինէ նազարէն, Լօրկի գրալ, վիւքէլայը էսպաղ. Պուլկարիս թագըմընը մէս. նէտէ կէչիրմիշ տիր, վէ իշլէթ օլվէճհ իլէ եէնի վիւքէլանըն թէրթիպի։

Մէխի մէճլիս. Պուլկարիս Խարիճիկ նազարը. Տէլի եանի Հարպկէ. Մալմօլէնց Տասվի. Տիամանտօբուլս։

Գրալ հաղրէթլերի քէզալիք Լուն. նան գոնսթիթիւսիօնունա սասրգ գալաճաղը իչիւն բէսմի եէմինինի տա. խի իճրա իթմիշ տիր։

Բազար կիւնիւ գրալ հաղրէթլե. բի եալընը պիր եավէր տալարագ քիլի. սէյէ կիթմիշ տիր. գուստասան սոզրա, քիլիսէտէ օլան թախթը գալ. տրըթմըշ տը, քի քիլիսէ տէրունին. տէ գրալըդ իմթիազընը գապուլ իթմէմէք տէմէք տիր։ Բէզալիք եօլ. տա կէզտիրի հալտէ զնթո չաղրըլմա. ղընը, վէ էօնիւնտէն խաչալէմ իլէ պայրագ չէքիլմէսինի մէն իթմիշ տիր։

Հէր կիւն պիր եավէր իլէ, գրալ Ամինա սօգագլարընը տօլաշըր. սէ. րայընը միլլէթ ապէրի մուհաֆազա իթմէքտէ տիր. վէ նիզամ ապէրի եինէ էյալէթլերէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Ընքէրէ, վիւքէլայէ, միւթէպերանէ, վէ բուհանի կիւրուհինէ զիաֆէթլեր վէրիլմէքտէ տիր։

ԻՆԳԻԼԹԷՐԱ. Ռօն Բուսէլ, սէք. սէն տէֆա Ինկիլզ տէվլէթի Էհ Ի. չիւն ճէնկ իթմէյէճէք տէյլ ըէսմի վէ զայրը ըէսմի իլանլար իթմէքտէն սօզ. րա, վիւքէլատան Լօրտ Կրանվիլ պու. տէֆա պիր նութգունա, շու վէճհ իլէ միւշարալէյհ խարիճէյէ նազարը. նըն իմտասընա եէթիշմիշ տիր։

«Էհ մատասինաէ Ինկիլզ հիւ. քիւմէթի պէօյիւք մումանատթարա գարշը ըգմայա մէճպուր օլտու. տէվ. լէթճէ միւքեալէմէլերլէ պէօյիւք պիր գուվվէթ պուլմայա ճահտ իթտի. վէ նիհայէթ պունա բանա իսկեատթ օլ. տու. քի, Ինկիլզին Էհ հագգընտա հէր նէ տէրէճէ խուլ. ուլ տէրունի օլսա, պու տէվլէթ Ի. չիւն էն ալա վէ սահիհ բօլիթիգա, Էհ միւնազասարընա տալա գարը. մամագ վէ ուզագտան սէյիրճի օլմագ տը։»

Հէմէն պիւթիւն Ֆրանսա զաղէ. թալարը, Լօրտու միւշարալէյհին պու. քէլամլարընը թասդիգ իթմէքտէ տիր. լէր։

ՍՊԱՆԻԱ. Մալիւմ օլտուզու վէճհ իլէ շիմտիքի Սպանիա գրալիչասընին գըզգարնուտաշը միւթէվէֆա Լուի Ֆի. լիբին էն քիւչիւք օղլու Տիւք տը Մոն. բանսիէնին զէվճէսի տիր։ Լուի Ֆի. լիբին պէօյիւք օղլու տիւք տ'Օրլեան 1843 տէ արապատան տիւշիւպ էօլ. միւշ տիւր. պունուն օղլու Բոնթ տը Բարի, շիմտի Օրլեան ֆամիլեասընընն պէօյիւս տիւր։ Պու Բոնթ տը Բարի տախի, քէնտի ամուճասը գըզը, եանի Սպանիա գրալիչասընընն գըզ. գարտաշը գըզը իլէ էվլէնէճէք տէյի պիր հավատիս ջըգմըշ ըտը։ Մուսիւ. խարէն Ֆրանսա իմբէրաթորիչասընընն Սպանիայա կիթմէսի, պաղը զաղէ. թալէր գավլինճէ պու սէպէպ համ. օլունուր. եանիյա գրալիչայը իսկեատթ իթմէք իչիւն քի, եէկէնինի Բոնթ տը Բարիյէ վէրմէսին. եանի Լուի Ֆիլիբ ֆամիլեասը եէնի պիր սըհրի. յէթլէ գուվվէթ քէսպ իթմէսին, վէ չիւնքի պէօյլէ պիր թէքլիֆ ըէսմէն օլամագ, օնուն իչիւն մահրէմանէ թէքլիֆ օլունմուշ տուր տէնիր։

ԱՄԵՐԻԳԱ. Պու ճանիպտէն կէլէն թէլէզրաֆ խապէրլէրի հէմ գարըշըգ վէ հէմ տէ պիրիպիրինէ մուզայիր տիր։ Պունլարըն իչինտէ սահիհ օլան. լարը պունլար տը։

Գոնֆէտէրէլէր Ֆէտէրէլէրին թօբրագընա կէչիպ, ֆէնճան պօղու. լարագ կէրի չէքիլմիշլէր տիր։

Ֆէտէրէլէրին ըէխսի Լինգօլն ալ. թը եիւղ պին ապէր տահա թօփ. լանմասընը էմր իթմիշ տիր. վէ Գոն. ֆէտէրէլէրին Չարլսթօն պէլտէսի թէքրար թօփա թութուլմագտա տը։

Գոնֆէտէրէլէր պու տէֆա ֆէնա պօղուլմուշլարիսէտէ, պումուհարէպէ հէնիւզ գաթի տէյիլ տիր. պէօյիւք վէ գաթի մուհարէպէտէն սօզրա Լը. ուրբա տէվլէթլերի կէօյա թէվասիւթ իլէ, պարըշ իսէճէքլէր միշ։

ԵՈՒՆԱՆ։ Ինկիլզին Մօրնինկ Փոսթ զազէթասը, Լուանան իւզէրինէ շու. վէճհ իլէ եազար։

Լուանանը կէնճ գրալը պիրինճի Լօրկի, Լուանանիսթանա այագ պա. սար պասմագ, հէր թէրաֆտան ազը. միւշքիլաթ զուհուր իթմէքտէ տիր. էվվէլ պէ էվվէլ եէտի ատալարը. Լուանանա տախիզ օլմասը շիւպհէյէ պինմիշ տիր։

Լէտի ատալարը Բարլամէնթ մէճ. լիսի, հիչ օլմազսա պիր վագթ իչիւն տահա, Ինկիլզին պու ատալարը Լուանանա թէսլիմ իթմէք իչիւն պէ. յան իթտիյի շարթլարը գապուլ իթ. մէտի. Բարլամէնթ իսթեր քի, Ինկի. լիզ Գօրֆուտա եազարը գալէլերի, թօփու վէ միւհիմմաթը իլէ Լուանա. նա թէսլիմ իթտի։ Ինկիլզ իսէ, պու գալէյի եըգմագ իսթեր։ Մարազա շիտտէթ քէսպ իթտիրինտէն, Ինկիլզ. զին ատալար նազարը Բարլամէնթի թատիլ իթտիրիպ, մէճլիսլէրինի ալթը այ սօզլաշա պըրագմըշ տը։ Պիլմէյիզ քի Ինկիլզին պունա սէլահիյէթի վար մը տը. ըսքին իճրաատա պու պէօյլէ օլտու, վէ հիչ օլմազսա պու ատալա. ըրն ալթը այտան էվվէլ Լուանանա թէսլիմ օլաճաղը եօգ տուր։ Տիկէր թէրաֆտան եէտի ատալար Բարլա. մէնթի տախի նազարը սէօզլունիւ. պինմէյիպ, տուզըլմամըշ վէ լտէն. գաթի մէճլիսլէր իթմէքտէ տիր։

Տէնիր քի Լասթրիա վէ Օսմանը վէ ասրը պէօյիւք տէվլէթլեր տախի Ինկիլզէ գալէլերին եըգըլմասը իչիւն ինթարաթ իթմիշլեր տիր, վէ պու խուստուս Ինկիլզին ճանընա մինէթ տիւշմիւշ տիւր. չիւնքի օ տախի Լը. ուրբա մէսէլէլերի այըրտ օլմատըգճա, պու ատալարը էլինտէն չըգարմաղա բէքտէ մէյեալ տէյիլ տիր։

Պունա Տէյլի Նիւզ զաղէթասը, շու միւթալասայը իլավէ իտէր։

Լէտի ատալար մէսէլէսի հալը օլ. մասըգճա, Լուանանը հիւքիւմէթի հէր նէ հիչէթ քէսպ իթտէ, մուվագ. գաթ պիր հիւքիւմէթ տէմէք տիր։ Վագտա պու ատալար Լուանան իլէ պիրլէշիպ, խուզնէսինէ վէրկի, վէ մէճլիսինէ ալա վէրմէսիքճէ, Լու. նանտա բէք աղ շէյ թէսվիյէ օլունա. պիր։

Պիրինճի Լօրկի, եէտի ատալարը Լուանանա թէսլիմի, վէ պու ատա. լարատան բէնտիսինէ սէնէվի օն պին լիրա վէրիլմէք շարթը իլէ, Լուանան գրալնէթինի գապուլ իթտի. պու ագճէյի ղալիպա Լէտի ատալարը գա. պուլ իթմէմիշլէր տիր. հէր նէ հալ իսէ, տէվլէթլեր շու խուստուտա պիր թէէմինաթ եօլու պուլմազլար իսէ, իհթիմալ տը գրալ պու թաճ իւ թախթը թէրք իտէր. չիւնքի զաթէն քէնտիսի վէ ֆամիլեասը պունու իւ. թէմէյէրէք գապուլ իթմիշլեր իսի։

Տիկէր թէրաֆտան գրալը միւշա. ըաէյհ Ամինայա վասլ օլուպ, թախ. թա չըգարգտա շու իլանանամէյի նէշը իթմիշ տիր։

«Իլլէնոզլար։»

«Ինթիխապընընը Լուանան թախ. թընա չըգարըզմատա, սիպլէրէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէյի ֆարզ ատտա. ատերիմ։»

«Շիմտիլիք նէ պիր մէհարէթիմ վար, վէ նէ տէ պիր թէճրիպէմ, վէ սինինիմտէն տէ պէօյլէ շէյլեր պէքլէ. նիլմէզ. ըսքին սիպլէրէ պէօյիւք էմ. նիսէթ վէ պէօյիւք վէ հուտուտասուզ պիր խուսուսա կէլէրիմ, վէ իթթիֆա. ը գավիմ պու տուր քի, իլէրիւտէ պէն սիպլէր իլէ, վէ սիզ պէնիմլէ, ճիւմլէմիզ պիրլէշիրիզ, վէ պիւթիւն էօմրիւմիւ սատատէթը հալինիզէ թախ. սիս իթմէյի տախի շիմտիտէն վատ ի. տերիմ։»

«Թէքմիլէն վէ թէագիպէն քեաֆ. ֆէի գանուելարընընը, վէ խուստուսի իլէ եէնի Լուանան հիւքիւմէթինէ թաչտան թէմէլ օլաճագ գոնսթիթիւ. սիօնա թէքմիլ բրայէթ իթտիքտէն մա. տէ, սիզին նիզամլարընընը, ախլագը. նընը, լիսանընընը, վէ լ հասը սիպլէ. րին թաբընտընը հէր շէյ բրայէթը թամամէմ օլաճագ տը. պունլարը տա. խի ճանտան սէվէճէյիմ, նասըլ քի շիմտիտէն սիպլէրի սէվերիմ։»

«Ըսքին սիպլէրտէն էն միւթէպէր վէ էն համիյէթլիլերէ բէճա խուէ. րիմ քի, էսկի բօլիթիգա միւնազաա. լարընտան սարֆը նազար խուէրէք, կէլսինլէր էթրաֆընա պիրիքսինլէր. օնընտրն ագը վէ մալիւմաթը պունա տէսթիկիր օլարագ, շու կիւզէլ վէ. թանընընը, քի շիմտի պէնիմ տախի վէթանընմ օլմուշ տուր, հէր սէմէրա. թը խայրիսէ թէքսիրինէ սայ խուէպի. լերիմ։»

«Բէնանիմէ էն զիատէ իզզ իւ շէ. ըէֆ տատ խուէճէյիմ շէյ, էլիմտէն հէր նէ կէլիրսէ իճրա խուիպ, Լու. նան հիւքիւմէթինի, Շարգատա սայը հիւքիւմէթլերէ պիր նումունէ օլմագ տէրէճէսինէ կէթիրմէք տիր։»

«Ռէնապը գատրը մութլագ թա. ալա հապրէթլերի քի զաիֆլերէ գուվ. վէթ վէրիր, պիզլերէ տախի շու ու. զուրատա բէհպէր օլաճագ տը. վէ Ինշալահ պու բէսմի վատարըմըզը պիզլերէ հիչ պիր վագթ ունութ. տուրմայաճագ տը։»

«Ինապպիմ ճիւմլէյի մուհաֆազա պույուրա. ամին։

(Խզ) ԵՕՐԿԻ։

Ն ՈՒԹԳՈ ԻՄԲԷՐԱԹՈՐԻՆԻՆ

Նութգու իմբէրաթորինին պիր աղ թաֆսիլ իճէսի տախի թէլէզրաֆ. լա վասլ օլմուշ օլտուզունատան, պէր վէճհը ալթի թէրճիւմէ խուէրիզ։

«Էհ թուղեանը զուհուր իթտի. յի վագթլարտա, Ռուսիա իլէ Ֆը. ըանսա պիր պիրի իլէ բէք էյի մուա. մէլէտէ խալիլէր։

«Պարըշատան պէրիս Լիւբոբա մէ. սէլէլերինատէ պու ալի տէվլէթ հէմ. էֆքեար իսի։

«Էհին տավասը Ֆրանսա տէնլի. սինին էֆքեարընա օլ տէրէճէ մուվա. ֆըգ ատտ օլունտու. քի, Լիւբոբատա

պիրենՁի տէրէՁելերտե օլան շու Ռուսիա իմթիֆագընը թէհլիքէյէ գոյարագ։ Էհին իսթիհսապը իչիւն ֆարզ օլտու սէսսիզլի եիւքսէլթմէյէ. ղերա Էհէ Ռուսիա զօրպա խամի վէրիր իսէ, Ֆրանսա տախի թէվաբիս վէ ահանամէլէր իլէ միւէքքէտ վէ պիլ վերասէ հուգուգ սահիպի թանը պումիլէթի։

«Ալքին պէօյլէ պիր մէսէլէ, մէտալիսի ումումիսէյի Լուբոբայա ազբուՁա պասթըղընտան, պունու Ֆրանսա քէնտի պաշնա թէավիսէ խոմէղխի. խոսի ֆարզ օլտա օ պիր տէվլէթլէր իլէ տախի խսթիշարէյէ կիրիշմէք, նասըլ քի Շարդ, վէ Ֆէրիսէթթիւշամ մնատէլէրինէ տախի պէօյլէ օլտու, չիւնքի Ռուսիայը է ֆքեարը ումումիսէ իլէ թաղեիպ իմթէք ֆարզ օլուր։

«Հալ պու քի, իւչ տէվլէթին Ռուսիայա օլան խալիսանէ նասիհաթլարը, Ռուսիա ինտինտէ պիր էօրֆ մագամնտա թուրթուրտու, վէ օ հալտէ մէղբիւր իւչ տէվլէթին մուամէլաթը, միւնաղասայը թէքքին խէՁէք եէրտէ, տահա պէթէր գապարթը, վէ իքի թէրաֆը, պաթալ գլարագլարընա վէսիլէ օլտու։

«Խոսի, եա ՁէնԿ իմթէլի, եա սիւքիւթ. պու իքի ուՁուն արա եէրինտէ եալընըզ պիր եօլ օլտուրլար։ Ղիւնքի Ռուսիա տէվլէթի տէմիշի քի, Լէհ մատտէսինի, Լուբոբայը ալթ իսթ խոէպիլէն սայը քեափֆէյի մէսէլէլեր իլէ պիր Լուբոբա տիվանընա արզ իմթէյէ հազըրլամ. պու հալտէ Ռուսիայը քէնտի սէօզիւ իլէ թուլթուպ պու մուամէլէ իլէ Լուբոբա պիհտուզուրլուզունուն քիւլլէյէն տէֆի իլէ, պիր եէնի նիզամ գաբուսու աչմագ ֆարզ օլուր։

«Լէհլի ահանամէլէր իլէ օլանը գապուլ իմթէք, վէ օլսՁաղը տախի տիւնեանդն խսթիրահէթի իչիւն իՁրա իմթէլի։

«ԻՁապը հալ վէ մատրահաթլա, 1815 ահանամէսինին պիր խայլաՁա պէնտէրի ֆէսխ օլմուշ օլտու, պագի գալանը տախի եէնէ պու եիւզտէն ֆէսխ օլաՁագ տը։

«Իէք չօգ մէմլէքէթլէրտե պունուն հիւքմիւ պաթը օլտու. քէզալիք մուախտարէն Ինկիլթէրանըն տախի քէմալը սախսալթէք Լէտի տատարը Հնդանա պաղըշլամասը իլէ, քէզալիք Ռուսիա տախի պու ահանամէյի Լէհիսթանտա սայաղը ալթընա տալը չէյնէմիշ տիր։

«Բէզալիք կէրէք Ղէնիւպտա, վէ կէրէք Շըմալա, բէք պէօյիւք մէսէլէլէր հալ իւ թէավիսէլէրինի պէքլէմէքտե տիրլէր։

«Պագթը հալտե, շու նագրս վէ միւլէվվէս հէյէթին, հէր նէ մէրթէպե ֆէտաքեարլըդրս օլուր իսէ, պիր տաղամ վէ մունթաղամ հէյէթե թահվիլ օլունմասը իչիւն, ահալիլերին պէյան էթմէքլէրի մուհագագէմէլ վէ արզուլէրինե, դբատա տիւշինՁէլէր իլէ մուխտիֆէթ խէրէք, հէր իշին էօթէ ուՁունա սէյիրթէն թէրաֆիկրլիքլէրին ագլընա, պիր խայալ էհէմմիյէթ վէրիլմէսի իչիւն, հէր մէմալիք վիւքէլասընին արզդաթընը ՁէՁլ իմթէնին վագթը տը։

«Պունատան պէօյէ պիրինՁի տիւշինՁէ պու օլմագ կէրէք տիր, իՁլերե էօյէ պիր նիզամ վէրմէք քի, հէմ հիւքմատարանը վէ հէմ ահալիլերին մէնաֆիի սահիհէլերի էսասը իւզերինտե պուլունտուն։ Ամմա լի տէրիզ քի, պու նէտտա ումումէն իշիթիլիր. պունու գապուլ իմթէմէք, կիրլի վէ ըՁգատան գաչընը էֆքեարտա նըշանե տիր. վէ պու էֆքեար ումումէն գապուլ օլունմազտա տախի հիչ օմագտա, մուխթարտա նէրէտե, վէ սէլամէթ նէրէտե, պունու պիթիւն Լուբոբայա կէօսթէրմէք մուհասէնաթընատան տախի խայլի տէյիլ տիր։

«Լօրուն պիրի սուլհ վասէթասը իլէ ֆէյզ իւ թէրէգգիյէ կէօթիւրիւբ. տիկերի, էրքէն էա կէՁ, ալէլամէա ՁէնԿէ տէլալէթ խսէր, չիւնքի եը գըլմագտա օլան պիր կէչմիշի, ատալիթ իմթէք թէանիւտիւ տիւր։

Նութգու Իմբէրատորիտէն, շիմտիյէտէք պու գատար շէյ մալիւմ օլմուշ տուր պիղէրե, վէ պու գատարը տա քիֆայէթ խսէր իզրար իմթէյէ, քի օթուզ սէնէտէն պէրու իմբէրատորլար, գրալար, վէ գրալիշարլրն լիսանընատան չըգան բէտմի նութգլարը հիչ պիրինե գլաս օլունմադ։

Ինգիլիզլէքի սէնէնին Լուբոբա բօլիթիգասը, պու նութգ միհվերի իւզերինտե տօլաշՁաղընտան, պունուն մէվհումունու շիմտիտէն թաֆսիլ իմթէյի, պիր ղաղէթա ֆարզը, վէ օգույանլարըմըզա, իլերիսինի աղնամագ իչիւն պիր խըզմէթ տատ խսէրիզ։

Նաբօլէոն տէր քի, կէչէն Ռուսիա ՁէնԿինտէն թա Լէհ մէսէլէսի զուհուր էանՁէյէտէք, հէր Լուբոբա մէսէլէսինտե. Ֆրանսա իլէ Ռուսիա հէմմէ ֆքեար իսի. տէմէք քի, Լէհ մէսէլէսի թէավիսէ օլտուզու կիպի, Ռուսիա իլէ Ֆրանսա սայը Լուբոբա մէսէլէլերինտե եինէ հէմ էֆքեար գալապիլէՁէքլէր։ Նիհայէթ Իմբէրատոր, Ֆրանսանընը Ռուսիա իլէ օլան իմթիֆագընա, Լուբոբանընը պիրինՁի տէրէՁէտե իմթիֆագլարը էհէմմիյէթինի վէրիպ, զանն իտէրսին քի, Ձանը խսթէմէյէրէք, եանի մէՁ պուրի պու իմթիֆագտան այրըլմըշ կիպի կէօրիւնիւր։

Լէհ մէսէլէսի ումումի Լուբոբայա բաՁի պիր մէսէլէ օլտուզունատան պունու օ պիր տէվլէթլէրե տախի արզ իմթէք լազըմ կէլմիշ տիր տէր նութգ. Ֆագաթ Ռուսիա իլէ օլան իմթիֆագը ուէյան իմթախի հալտե, օ պիր տէվլէթլէր իլէ օլան իմթիֆագ իւզերինե քեամիլէն սիքիւթ իտէր։ Նութգուն պէօյիւք տըդգաթա շայեան պիր բարչասը պու տուր։

Պու սէնէնին իպթիտալարընտա, Լէհ մատտէսի իչիւն Ռուսիա տէվլէթինե պիր Լուբոբա գօնֆէրանսը թէքլիֆ օլունմուշտու. օ վագըթ Ռուսիա տէտի, գօնֆէրանսը գապուլ իտէրիմ, լաքին եալընըզ Լէհ մատտէսի իչիւն տէյիլ, իլա պիթիւն Լուբոբա մէսէլէլերի իլէ պէրապէր։

Պու տէֆա Նաբօլէոն տախի տէր. Ռուսիա իլէ ՁէնԿ իսէՁէք եէրտէ, շու լապըրտըսընը սէնէտա իսէլիմ. թօխրանալըմ պիր գօնֆէրանսա. վէ Լուբոբանընը հէր մէսէլէսինի թէավիսէ խսէլիմ։ Պու տախի կէօսթէրիր քի, Իմբէրատոր հիւբրիմէթի պու պապատե տախի Ռուսիա իլէ հէմմէ ֆքեար տը. հաչան իսէ կէչէն իլք պահարտա պու գօնֆէրանս լապըրտըսը օրթայա ջըգար ջըգմագ Լէսթրիա վէ Ինկիլիզ աթըտըրար, վէ հիչ պիր վէՁհ իլէ պիր գօնֆէրանս գապուլ իմթէյէՁէքլերինի պէյան իմթախլէր. շիմտի տէմէք քի, Նաբօլէոն, պօղուշմագտա օլտուզու Ռուսիանընը էֆքեարընը իմթիֆագտա պուլունտուզու Լէսթրիա վէ Ինկիլիզ տէվլէթլերինե թէքլիֆ իսէր. պու տա տըդգաթա շայեան տը։

Նաբօլէոն պիր աղ սօղրա տէր, 1815 ահանամէլերի մահվ օլմուշտուր. վէ պու տուր նութգուն էն զիատե տըդգաթա շայեան բարչասը։

Նասըլ օլուր տա, իքինՁի իչիւնՁիւ բատտե օլան պիր Լէհ մէսէլէսինին թէավիսինե Իմբէրատոր եալընըզ պաշընա ՁէտարէՁ իտէմէզ, վէ Լուբոբանընը պիրինՁի մէսէլէսի օլան 1815 ահանամէլերինին ֆէսխինե եալընըզ պաշընա հիւքմ իտէր. հաչան Ինկիլթէրրա, Ռուսիայա հէր նէ եաղը իսէ, 1815 ահանամէլերի իւզերինե պինա իտէրէք եաղը. վէ Լէսթրիա պէլքիմ պին քէրրե պէյան իմթախի քի, պու ահանամէլերին պօղուլ մասընա բաղը տէյիլ տիր։ Ֆրանսա քի, Լէհ մէսէլէսինտե ՁիւմՁէտէն իլերիյե սէյիրթմի, վէ Լէսթրիա վէ Ինկիլթէրրա արգասընատան կիմմէտիի իչիւն կէրիլէտի, վէ քէնտի իզբարը իւզրե Ռուսիանընը էօնիւնտե քիւչիւք տիւշտիւ։

Պու պէօյլէ իքէն նասըլ գալդար, պիր տե պիր 1815 ահանամէլերինին ֆէսխ օլմուշ օլտուզունու պէօյլէ բէտմէն մէյատանա գօր. հաչան Լէսթրիա, Ինկիլիզ վէ սայրըլերի պունուն տա գապուլ իմթէտիյի հալտե, պիւթիւն Լուբոբա մուվաՁէհէսինտե տահա պէօյիւք, քիւչիւք տիւշէՁէք. պունու Նաբօլէոն կիպի, ֆէնընը բօլիթիգատտա ֆէթին վէ շէհրեթշիար պիր զաթ, պիլա սէպէպ թէՁվիզ իտէպիլմէյիսի. էլզէթտե քի, պունուն թահթընտա պիր սէպէպ վար, քի պիղէրե գալտա պու տուր։

Մաղլում տիւր քի, Լէսթրիա վէ Ինկիլթէրրա ՁէնԿ իսթէմէզլէր. Նաբօլէոն տախի նութգունտա տէր. քէք էյի ՁէնԿ իմթէյէլիմ, լաքին թօխլանալըմ Լուբոբա միւնաղասաբրընա պիր գարար վէրէլիմ։ Շիմտի Լէսթրիա վէ Ինկիլթէրրա պու գօնֆէրանսը գապուլ իմթէսէլէր, Լուբոբանընը իչէրինի պէօյլէ միւլէվվէս պիր հալտե պըրագալըմ տէմէքլէ պէրապէր տիր. պու քի պու իքի սէվլէթի էֆքեարը ամմա մուվաՁէհէսինտե, տէրէՁէսիզ չիրքին կէօսթէրէՁէք պիր հիսէթ տիր. գօնֆէրանսը գապուլ իմթէսէլէր, քէնտիլերի տե էյի պիլիր քի, 1815 ահանամէսինի պօզմագ իսթէյէն սէվլէթլէր պու ահանամէյե սահիպ օլան տէվլէթլերտէն չօգ զիատե տիր. պու իսէ իչէրինե կէլմէզ։

Թէքքար, գօնֆէրանսը գապուլ իմթէսէլէր, Ֆրանսա վէ Ռուսիա տէր. եա գօնֆէրանս, եա ՁէնԿ. պու հալտե Ինկիլիզ վէ Լէսթրիա տախի խահ նա խահ ՁէնԿէ մէյլ իտէՁէքլեր վէ ՁէնԿտե թէֆավվիւգ տայիմա Ֆրանսատա տը. պունու քի օնլար հիչ պիր վէՁհ իլէ իսթէյէմէզ։

Գէզալիք, գօնֆէրանսը գապուլ իմթէսէլէր, մատամ քի Նաբօլէոն բէտմէն պիւթիւն տիւնեայա տէտի քի, 1815 ահանամէսի ֆէսխ օլմուշ տուր, օ արթըգ պու լապըրտըսընն իւսթիւնտե տուրաՁագ տը։ Լէսթրիա վէ Ինկիլթէրրա սիքիւթ իմթէսէլէր, գապուլ տէմէք տիր. գարը կէսէլէր, իմթիֆագ պօզուլուր, վէ Նաբօլէոն քէնտիսինե Իթալիա, Ռուսիա, Իրուսիա Շուէտ վէ սայրըմ միսիլիւ պիր չօգ պաշդա միւթէֆիգլէր պուլուր, վէ Լուբոբա բօլիթիգասը պիւթիւն պիւթիւնե թէպտիլ օլուր, պու իսէ նէ Ինկիլիզին իշինե կէլիր նէ տե Լէսթրիանընն։

Թէքրար գապուլ իմթէսէլէր, մատէմ քի պու թէքլիֆի իլքին Ֆրանսա իմթախ, վէ 1815 ահանամէսինին ֆէսխինի պունա էսաս պէյան իմթախ, մէյատանը բօլիթիգա թապլյատը իլէ Ֆրանսայա գալը։

Կէլելիմ ՖրանսաՁասընա։ Նաբօլէոն օրթայա էօյլէ պիր մէսէլէ ջըգարտը քի, Լէհ մէսէլէսինի եա ունութտուրու, եա թէավիսէ իտէր։ Ունութտուրտուզու հալտե, Ֆրանսա ուսուլ իլէ պու մէսէլէտէն սըրըմըշ օլուր. թէավիսէ իմթախի հալտե, պիւթիւն շէրէֆի վէ պէլքիմ մուհասէնաթը տախի Ֆրանսայա այիտ օլուր։

Խոսի պու նութգ իլէ, պիր պէՁիւք վէ վասի բօլիթիգա սէյրանը աչըլըր Լուբոբայա. Նաբօլէոն պիւթիւն Լուբոբայա, վէ պէլքիմ պիւթիւն տիւնեայա պիր բօլիթիգա թարիգի իպրազ իտէր. պու նութգ էֆքեար պէյան իմթէյէ պէնզէմէյիպ, զիատե հիւքմ իմթէյէ պէնզէր չիւնքի քէլամըրը գաթի սիւրէթտե տիր վէ Լուբոբայա վէ պիւթիւն ՁիհՁանե պօշու պօշունա պէօյլէ քէլամար սէՁէյէնէմէզ. էյէր սէՁէյէն, ալէմ կիւլիւնՁ օմագ խսթէմէզսէ, պու քի Նաբօլէոն կիպի աղ սէՁէյէր ֆագաթ գավի սէՁէյէր պիր ատամանա մէմուլ տէյիլ տիր։

Շիմտի օգ եայատան ֆըրլամըշ տը արթըգ. պագալըմ Լուբոբա նէ տէյէՁէք։ Նաբօլէոն պու նութգու Ֆրանսա մէՁլիսինե սէՁէյէմիշ տիր ատէթ տիր քի, մէՁլիս տախի պունութգա պիր Ձէվապվէրմէսին. մէՁլիսին Ձէվապը, Նաբօլէոնուն նութգունատան գուվվէթլի մի գօբաՁագ, եախոտ իհթիրազըՁա մի օբաՁագ. Լուբոբա բօլիթիգասընընն անահթարը պունատա տը։ Լաքին հէր ալամէթ կէօսթէրիր քի, պէՁիւք վէ մէմուլին զայրի վուգուսաթլար զուհուր իտէՁէք տիր։

Թէլեզրաֆ պիղէ խապէր վէրալ քի, Նաբօլէոն նութգունուն ահքեամընը սէրիան իՁրայէ գալդըՁը, տէվլէթլերի բէամէն տախի գօնֆէրանսա տավէթ իմթիշ տիր։ Լաքին տէվլէթլերին Ձէվապը բէք չապուգ մալիւմ օլմագ զանն իտէրիզ. չիւնքի աղ տիւշիւնէՁէք չէյ տէյիլ տիր։

Լչհասընը օգույանլարըմըզա շուրասը բանա մալիւմ օլմագ կէրէք տիր քի, նութգու իմբէրատորի Լուբոբա բօլիթիգասընը էօյլէ պիր տէրէՁէյէ կէթիրմիշ տիր քի, արթըգ սալանթըտա տուրամայըպ, եա շու վէ եա պու թարզ իլէ մութլագա գաթ օլունաՁագ տը։ Տիկէր թէրաֆտան գօնկրէսսօնուն ումումէն գապուլ տախի մէմուլօլունմատըղընտան, պու տա պէօյլէ օլուր իսէ, ալթընատան չըգաՁագ մութլագա ՁէնԿ տիր. լաքին քիմ քիմի իլէ. պունու աղնամայա պիր աղ սապը խսթէր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԵՎԻԷ

Լրմէնի Գաթոլիկի Բաթրիգխանէսի ՁանիպինԷ. Պապը Ալիսէն վարիա օլան Թէղքիրէյի սամինին սուրէթի տիր։

Գաթոլիք սէրփիսգոպոսու վէ միւթէպէրան էֆենտիլէր։

ԽաթրիպխանէՁէ օլան մէսալիհի միլլէթին բույէթի զըմընտա, թէՁքիլ օլունՁագ գօմիսսիօնա, Գասպար պէյ Ամնապեան վէ Պէտան պէյ վէ Տաուտ Յակոբ էֆէնտի վէ Մըսրըլեան Ընտոն պէյ վէ Սագըզլեան Յովհաննէս էֆէնտի վէ Պիւզլեան Պետրոս էֆէնտի վէ Զամիչեան Յովհաննէս էֆէնտի վէ Կէօչէեան Յակոբ էֆէնտի վէ Շէրպէթեան Գրիգորիէ էֆէնտի վէ Թընկրբեան Ռուզանդ էֆէնտի ազա ինթիխապ օլունտուգլարընա տայիր, Թագտիմ օլունան մահզար իլէ, օլ պապտե օլան Թագրիրի տօսթանէլերի հուզուրու մէտլինէշուրու հազրէթը Փատիշահիյէ լեատեարզ. մումանէյհիւմիւն օլ վէՁհ իլէ իՁրաի մէմուրիյէթլերի խուսուսունա իրատէի Սենիյէի Ձէնապը թաՁտարի միւթաալիգ վէ շէրէֆսուտուր պույրուլմուշ օլմագ իլէ պէր մուՁիպի իրատէի Սենիյէ իգթիզամ հալին իյֆասընա մուպատէրէթ խիյէլլեր տէյտու։

1279 ֆէս Բէլիի էվվէլ 23 1280 Ձէմազիլէվվէլ 22։

Լէվանի Հէրսլտտա շու վէՁհ իլէ եազըլը տը։ Իշթիրիզ քի, խարիՁիյէ նազրը Ալի բաշա հազրէթլէրի թէրաֆընտան, Ռուսիա տէվլէթի թէրաֆընա զայէթ տագիգ վէ միւսէրրահ պիր նօթա եազըլմըշ տը։ Ռուսիանը ՁէնԿ թէտարիքեաթը իչիւն քի, պիւթիւն Օսմանը հուտուտունտա կիւն պէ կիւն թէզայիւտ պուլմագտա օլտուզու մալիւմ տիւր։ Կէրէք Գըրըմ սէվահիլինին էթրաֆընա եաբըլան գալելէր, վէ կէրէք Գարա տէնիզ սէվահիլինտե պիր գաչ մահալտե եաբըլան թօփ տիւպալարը հագգընտա, քի իքիսի տախի Բարիս ահանամէսինին աչիքեար մուզայիրինտե տիր։ Ամի բաշա հազրէթլէրի պու իքի մատտե իչիւն աչըգ վէ սահիհ պիր Ձէվապխսթէր Ռուսիա տէվլէթինտէն։

— Լօրտ Բալմէրսթօնուն սէքսէն եաշընա կիրախինի, ֆագաթ էրմի պէշ եաշընտա կիպի կէնՁ օլտուզունու կէչէն հաֆթա եազմըշ ըսրդ. պու տէֆա Ինկիլիզ զաղէթալէրինին

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Ամենայն իրաւունքներ պահպանուած են հրատարակչի կողմից

օթուզ եէտի եաշընտա օլտուզու հալտե։

Պըրսագալըմ պու պէտպախթ ֆամիլեայը Վարէնտե վէ կէլէլիմ Բարիսե, հաչան սարպահլայըն Բարիս ահալիսի տույտու իսկ քի, գրալ ֆամիլեասը իլէ գաչմըշ, Ճիւմէսի ամթեշքէսիլիսպ, տէհշեթլիւ պիր ֆուրթունատան գապարմըշ տէնիզ տալզալարը միսիլ իւ քէօբիւրիպ, գապարըպ, հեր թէրաֆա տօղրու թաշմայա պաշլատըլար։ պիւթիւն Բարիս պիր ավազա հայգըրըրը, էն ազզընլարընտան պինէրմէ քիչի, կիթտիկէր թիւլէրի սէրայընը պասըրլար։ վէ գրալ վէ գրալիչայը պուլամասըգլարընտան, էօճէլէրինի թասվիրլէրտէն վէ էշեալարտան ալտըրլար։ բիս գարըլար գրալիչանըն գարեօլասընա օթուրուպ, իւզերինտե պալըգ վէ մէյլէ տաթտըրլար, գըշըն պիրինէ գրալիչանըն կէճէլյինի կիտիրէճէք օլտուլար քի մասիարա իթտիրէր։ գըշ պաղըրըր ըսը քի թէնիմ քիրլէնիր էօյլէ մուրատար էտպապան։ վէ չէքէր, չինէր, վէ բարալար ըսը, նիհայէթ, օտա, տօլապ, չէքմէճէ, Ճիւմէսինի գըրըպ վէ աչըպ իթմէտիքլերի ըլտվայըգ գալմասը։

Տիկեր թէրաֆտան չանլար չալընը, ահալի վէ միլլէթ ապէրի թօփլանը, վէ մէճլիս ազալարը մէճլիս տայրէսինէ գօչարլար ըսը։ Տէրագ գարար վէրիպ, մէմուրլար կէտնտէրտիլէր քի, գրալը վէ ֆամիլեասընը Վարէնտէն ալըպ, սէրիան Բարիսե կէթիրտիլէր, վէ գրալ կէլինճէյէտէք հիւքիւմէթի մէճլիստե գալսըն վէ մէճլիս նէ էմր իսէրսե, վիւքէլա, ապէր, մէմուրին, ահալի վէ Ճիւմլէսի գրալ էմրի միսիլիւ, մէճլիսին էմրինէ իթաէթ իթտին։

Իօթէտէ, Վարէնտե, նիզամ վէ միլլէթ ապէրի վէ ահալի պիր պիրինէ կէչմէքտե իսի։ ահալի վէ միլլէթ ապէրի նիզամ ապէրինին էտնիւնէ կէրիպ պըրագմալար ըսը քի, պու ապէր Վարէնտե կիրսին։ Նիհայէթ պագտըրար քի օրմայաճագ։ քէօբրիւյիւ տարի գըրտըլար, վէ ապէր գըրալըն օլտուզու թէրաֆա կէչէմէզ օլտու։

Գրալ պունլարընի հիչ պիրինտէն իսապէրտար օրմայըպ, հեր տագիգէ իմտատընա ապէր կէլէճէք տէյի իւմիտվար օլուրտու։ իսմի հաչան Բարիստէն կէլէն մէմուրլար ատճէլ իսէրլէրտի քի չապուգ Փարիսե տէօնսիւն։ գրալ վէ գրալիչա կեահ շու կեահ պու պէհանե իլէ, կեահ չօճուգլար խասթա տը, կեահ պիզ իսասթայրզ տէյերէք այագ սիւրիւնտիւրլերը իսի։ մէմուրլար պագտըրար քի օրմայաճագ, էօրֆ կէօսթերմէյէ գալգըշտըլար, չօճուգլարը գուճագլատըլար քի արապայա կէօթիւրսիւնլէր։ գրալիչա կէօրտիւքտե քի քիրլի էլլէր իլէ էվլատլարընը թուրթարլար տայանամատը։ վէ Ճիւմէսի պիրտէն կիրտիլէր արապայա վէ Բարիսե տօղրու եօլա ըէվան օլտուլար։

Ահալի եանի պիր թագըմ պալընը չըպլագլար, պինէր իլէ արապանըն արտընատա էօնիւնտե վէ իքի եանընտա, չըպլագ գըլըճլար վէ մըղրագլար իլէ գրալ արապասընա ըրիֆագթի իտէրլէրտի, քիմի օյնար, քիմի պաղըրը, քիմի սըչար, վէ քիմի ըէվլիէնիր իսի։ Վէ Բարիսե եագլաշըրգճա էէնիրտէն էէնիյէ պալտըրը չըպլագլար էսկիլէրե իրավէ օլուրտու։ պէօյէ պէօյէ իւչ կիւնտե եանի յունիսին 25 ինտե գրալը Բարիսե կէթիրտիլէր։ Թիւիլերի սէրայընը էօնիւնտե օգաստար ատամ եըղըլմըշ ըսը քի, սիլահ վէ սիւնկիւ իլէ կիւճպէլա կիւճ պիր տար եօլ աչըպ գրալը կէչիրէպիլմէլէր։ վէ արապատան էնէճէքլէրի վագթի էյէր ահալինին էն ազիզները արապայա կէրիլիպ, մուհաֆազա իթմէսէլէր։ գրալը, գրալիչայը չօճուգլարը վէ Ճիւմէսինի գուստուրմուշ ահալի անինտե բարչա բարչա խէճէքլէր իսի։

Գրալ վէ գրալիչա կիրտիկէր սէրայարընա, վէ օլան խատարաթը կէօրտիւքտե, Ճիւմէսէն էվվէլ աղնատըլար քի, օրատա գէյատե մահպուս իտիլէր նիչէ քիմ հիւքմատար։

Իլէրի-ոե գեվամ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պու ատպահ ատաթ պիրէ պէշ տագէդ գալարագ։ Ըսթիմանէտե էքի տէֆա քէք խաֆիֆ ղէլղէլէր օլմուշ տուր։

— Իմբերատոր Նաբօլէոնուն գօնֆերանս տավէթինի, Իթալիա տէվլէթի գապուլ իթմիշ տիր։ Շուէտ, Սպանիա վէ Փօրթէկիզ տախի գապուլ իթմիշ կիպի կէօրիւնիւրլէր, գուստուրու հէնիւզ նամալում։ Իմբերատորուն տավէթնամէսի նէշր օլունուպ, զայէթլի սուլհա մէյեալ իմիշ։

ԻԼԱՆԵԹ

Ըթիւզղէր միւլքլէր զնրտե պէյան օլունան կիւնէրտե, էքի թագըմ օլարագ պաշգա պաշգա մէղատ օլունանճագ տը։

Պէրինճի։ Ըյիտթէֆանօսատա պիր քէպիր ախշամ խանե քէպիր պաղչէսէյլե։ էքի ուֆագ խանե։

պիր ուֆագ խանե։ Թահթընատա գահվէխանէսի իլէ։ պիր քէպիր ախտա։ 178 արշըն խալի արատա, գարշըտատէնիզ գըլըսընատա։

պունլարընի Ճիւմէսի 2360 արշըն արատա իւզերինտե վէ վագթի օլարագ։

Իտիճի։ Օն տէնիւմ պիր պաղ, Ֆըլորիտա Ճատատէսինտե, քի թէրզի պաշը միւթէվէֆա Լուի Ֆիլարօնուն թէրեքէսինտէն տիր։

Մէղքիւր միւլքլէր մէղատ օլուպ արթրընատա գալաճագ տը։ եիւզ տէ եիրմի պէշի մէղատ կիւնիւ նագատէն բէյ վէրիլիպ, պագի գալանը տախի օն կիւն սօղրա հէօճճէթլէր թէսլիմ օլունտուգատա էտա օլունաճագ տը։

Պիրինճի մէղատա չարշամպա 6/18 նոյ։

Իքինճի » Ճիւմատա 15/27 նոյ։

Իւչիւնճիւ վէ սօն մէղատ։ բազար էրթէսի 25 նոյեմ.

7 դեկա. ալ. ֆր.

Մէղատա եէրի խավէար խանը։ վէ վագթը էօյլէտէն պիր սաաթ էվվել։

Տոհա զիատե մալիւմատ խմթէյէնլէր սահիպի իմզայե միւրաճատատ իսէպիլիրլեր։

Վալսիա 30 հոկտ. Մ. ՔԼԱՍԹՐՕ

11 նոյ. ալ. ֆր.

Նիզամիյե խազինէի պէհիէսինին եէթմիշ սէքիզ սենէսի շուպաթը նիհայէթինե գատար թէրքիպիմ խանն ատայընու։ աթիգատընատա պաղը թիւճճար վէ հանաֆէ սիտա օլան նէվի։ Մասիսե խազինէի ճէլիէսինե տէվը օլունմուշ վէ պու ճիհէթե ատհայը մանթըպ եէտիրնե պուլունան սուբէթ վէ սէրիկիէրի էվվել էվրատ նիզամիյե խազինէսինե կէօթիւրպ թատիգ վէ իշարէթ իթտիրքտէն սոնրա։ Մասիսե խազինէի ճէլիէսի։ նէ կիսէրէք ատաք վէճիլ ալաճաղընը արամատը լազըմ կէլէճէյի իքի սէֆա իլան գըլընտագ։ պունլարտան պիր թագըմը օլ վէճիլ մուսամէլաթընը իճրա իթտիրիպ ալաճագ լազըմը խազինէի ճէլիէլի մէղ քիւրէսէտէն փէյսէրիպ։ արմագատա պուլունմուշ օլտուգլարը հալտե։ Նըզքինատան գիատէի էլէվմ սուբէթ վէ սէրկիէրինի կէօթիւրմէմիշ օլտուգլրընա վէ պու իսէ թէչիշ վէ թէնիրի մասրահաթը մուճիպ օլմագատա իտուկինե մէպնի։ զիրը օլունան սուբէթ վէ սէրկիէրտէն հէնիզ կէօթիւրիլմէյիպ տե կէրույէ գալանլարը սէրատան իդթիրազլարը իճրա օլունմագ իւզրե իշտու էէթմիշ տագուզ սէնէսի թըշրինի սանիսի իսթիտարնատան քեսանուն էվվելինին օն պէշինե գատար թային վէ թտխիա գրընան պիր պուչագ մահ զարֆընատա առհայը մանթըպ սուբէթ վէ սէրկիէրինի նիզամիյե խազինէսինե կէօթիւրիպ թատիգ վէ իշարէթ իթտիրեբք խազինէի Ճէլիէլի Մասիսէ կէօթիւրմէքլերի սուբէթտե գայտարը թէկրին օլունարագ հիւքմեր ատագթի օլաճաղընդն վէ անանէն ոզրա իթթիպար օլունմայաճաղընդն պու քէրրե տախի իլանընա մուպտէրէթ օլունու։

Մագամը Սէրասքէրի

25 ճէմազէլ էվվէլ 1280

26 Թըշրինի էվվէլ 1279 (1865)

ՍԱՐԹՐ ՄԻՄՈՅԻ Հ

Եանի, Գանոնանամէի թիճարէթ մուճիպինճէ էլիֆթէ թագվիմ (տօբիա ըսբրիլթթուրա) ուսուլի իւզրե պաղիրկեան ատֆթէրի թուրթմագ ֆէնն։ Իւչ ճիլա։

Միւհելլիֆի Դըսբրըզը եաղճը Գրիգոր Սկրտիչեան։

Թտապը Իզմիր։ Տէտէյեան պասմա խանե 1863։

Իւչ ճիլտինի տախի միւշթէրիսի օրմագ իւզրե 3 սիմ Մէճիտիյէ փէշին վերէն զմիրը ատգնամի օրաճաղընատան։ չըգմըշ օլան իլք ճիլտի պու ատֆթա վէ մանթպատատ պուլունան տիկէր իքի ճիլտինի տախի պատէմա չըգարգտա։ Ասիթանե Պէօյուք էէնի խանատա 2 նումէրօ իլէ մուրագգամ Մէճմուայը Համատիս օտասընդե։ Մերճան չարշըսընատա Մարգարեան Ցարութիւն ազանը քիմատկանանէսին տէն վերիլէճէք տիր։

Մէղքիւր իւչ ճիլտէրտե վագի։ Պիրինճի ճիլտի։ ուսուլի թիճարխէ։ ֆէնը տէֆթիր վէ ճէտվէլտի իւզերինե տէսթիթէ։ գատատէրէ էրքէտան վէ ատրիրէյէ չամիլ տիր։

Իքինճի ճիլտի։ պիր սէրմայէնին գօնուրմասը իլէ։ վաֆիր օլմուշ տիրուլիթանը մուամէլաթը տատարիսէլէ իճրա հէմ մուվպէնէ (պալանս) օլմուշ քեսֆիֆէյի տէֆթիրաթրնա համիլ տիր։

Իւչիւնճի ճիլտի։ թատրիթը արզ (ֆոտոգրաֆ) իւզերինե մէմալիքի հարէթը Շահանե իլէ։ Ըսբրա մէմալիքի պէյտիէրինե վագը խախարատ վէ խրրաճատը թիճճարիյէլերի։ վէ ուսուլերի։ քեզալէք հօր իւ։ վէն։ գանեմար վէ աղբրըզգեբինին թէրբիէնատ նէ կէլէճէյինի։ վէ իսի հեպէթ իգթիրազնճա ատար իւզերինե թէրթիպ գրընմրը Ա-բրատի վէ Բուսմի շուհուրլերիրլե պէրաեվամ օլան տալ հեմ բուզմատէյի միւթէմատիյէի։ քեզալիք հուրատ ֆատ իւզերինե թէնազզուլ ատ-քատատրլե թարիխէյի ճէտատէի կէօտրիւ-քէյ։ վէ տէհսուսվյէ մատատաս տիւրլու տիւրլու վէ տուհուլթի ֆայիզ հիտատլերի վէ ատյիր հիտատլերլե տատի տարա Գատատրատ իսի բատգամ վէ տայիր տիւֆիտա շէհլերի կէօտմէրիպ։ Եօրէնիկը մէվտլէր իլէ բիւր թէճմիզ օլատրտս։

Սուատիսարէն միւլ իքի մէղքիւր Թիւրքճէ վէ Բուսմճա քիմատկէթ տատի միւֆթին մէրթէպէտ վաղճիսէթի պուլունատա զանատան։ Եապճրլրգ իրզմէթլէրինտե իսթիխմատատը իսթէրլի փար օլուրատա զիքր օլունան մահպէրտէն տիսիզ պուլունմըշտը։ վէ նիհայէթ իճատպ իսէրտե Ցէր տատէթէ տատի կէլէպիլէճէյինի վատտ։ վէ Ճիւմէյէ իլան իսէր։

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒ ԱՆՈՆՑ ՊԱՐՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ընչարհաբար լսանընատա քէնտի թէէլիֆիմիզ օլան պու բէտալէ, հէր Իրմէնի քիմատգըլարատա, վէ Ակճմուայը Համատիս օտասընատա ատթըմագատա տրը։ Ֆիյ 8 զուբուշ։

Պու բէտալէ, պալը պատթալ պատմա եաղնըշարը գաչմըշ օլատուզունատան, պու այրըճա պիր վըրագատա պատրըտագ սաթըն ալանըրա վերիլէճէք տիր։

Թիւլլէնատի էնտաքընատան Թուսմա վէ գարնատաշը Դրիգոր Յակոբեան նամ միւֆիլէրին ատհայը մանթըլատպէրի, ալտրբանկա թշրինի տատի ९ վէ ١٦ վէ ٢٣ վէ ٣٠ ուճճի բատար էրթէսի կիւնէրի Թիճարէթ խանընատա սինտիքէրին Միւսիւ Իրիբատպ նամ պապիրեանըն մուդատարնա կիսիպ, Գոնստանտինի Թիճարէթին ٢٧١ վէ ٢٧٢ վէ ٢٧٣ վէ ٢٧٤ վէ ٢٧٥ ինճի պէնտէրի միւ ճիպինճէ պիրինճի Թագսիթի գապալ իմմէլերի պապիտե իշպու իլան Թահրիր վէ նէշր գըլընմըշ տը։

Ժէ-ժ Գոֆրէր

١٨٦٣ Ա. Տ. ՄՕՐԹՄԱՆ

Թըրէնի էվվէլ ١٩٣١ 2

Տարպարզանանէի ամիրէ իշխան իքի պին ատէտ Աէրզիֆոն քէօսէէսինին լիւզուտը օլատուզունատան, պուտնու իւթայէ թալիպ օլան Թիւճճարը պիր ատէտ նիւմունէ իլէ հիւրուլ խաճէք թըշրինի սանիսին ատօրանիճիւ բազար էրթէսի կիւնիւ Տարը Շուրայը ապէքլիկէ կէլմէկլերի իշխան իլան օլունատա։

Պագը Սէրասքէրի 28 Թըշր" էվ" 1863

ՊՕՐՍԱ 1863	Հոկտ. 29			ՄԷՍՔԻԻՖԵԱԹ	Բազար էր". Հոկտ" 28	Սալ 29	Չարշամպա 30	Բէնշէմպէ 31	Ճումատա Նոյեմբեր 1		Ճումատա էր". 2
Լոնտրա 3 այ վատե Դրշ.	108 1/2	107 3/4	108	Մէճիտիյէ լիրա · · Դրշ.	100 30	100 30	100 30	100 30	100 30	100 30	100 30
Փարիս » »	23 35			Միւմթազէ · · · »	68 13	67 37	67 30	68 22	68 24	67 35	67 26
Մարսիլիա 3 այ վատե »	23 50	23 45		Օնսե" Թէրթ. ֆայ" ալ »	50	50	50	47 30	47 30	47 20	47 20
Ճէնովա » »	23 75			Գոնսոլիտե · · · · »	53 13	52 37	52 30	53 12	53 14	52 25	52 26
Անվէրսա » »				Գոնսոլիտե Ճէտիսս · »	53 13	52 37	52 30	53 12	53 14	52 25	52 26
Թրիէսթէ » »				Թէրթիպաթը բապիա »	56 13	55 37	55 30	56 2	56 4	55 25	55 26
				Սէհիմ · · · · · »							

ԶԱԽԻՐԷ 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

		Ղուրուշ
Թաղդան Արնաուտ · · · · · · ·	քիլ	24—26
Խամայիլ · · · · · · · · · ·	»	24—26
Գալաս · · · · · · · · · · ·	»	· ·
Խուժլի Պալչըգ · · · · · · ·	»	19—21
» Պուրդաղ · · · · · · · ·	»	· ·
Սըֆֆ դըրըճա · · · · · · ·	»	· ·
Իզմայիլ · · · · · · · · · ·	»	17—20
Իսմայիլ · · · · · · · · · ·	»	· ·
Սամսօն · · · · · · · · · ·	»	20—22
Պուրդաղ · · · · · · · · · ·	»	19—22
Պալչըգ · · · · · · · · · ·	»	18—22
Գօգօրօզ Գալաս · · · · · · ·	»	· ·
Արմա · · · · · · · · · · ·	»	8 1/2 9

Սէվգիսատի 150·000։

ԵՄԹԱՆՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ տէբէմ · · · · · · ·	օգկա	· ·
ԹԻՖԹԻՔ Էնգարէ · · · · · · ·	»	· ·
ՃԷՀՐԻ · · · · · · · · · · ·	»	· ·
ՊԱՒ ՄՕՍՈՒ · · · · · · · · ·	»	· ·

ԵՄԹԱՆՑԻ ԵՃՆԷՊԻՏԷ 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՔԷԼԼԻ ՎԷ ԹՕՋ ՀԷՐԷՐԻ		Ղուրուշ
Ինկիլիզ բրիսօ 6=10 լիպրա	գանթար	250
Լիվերբուլ 10 լիպրա · · · · ·	»	· · ·
Օլանտա տէպրու 6-10 լիպրա · ·	»	250
Ամվէրսա 8 · · · · · · · · · ·	»	225—230
Ֆրանսըզ Միւշէմմանը · · · · ·	»	225
Ինկիլիզ թօզ · · · · · · · · ·	»	· 225
Օլանտա էքսթրա · · · · · · · ·	»	220—225
» պիրինճի · · · · · · · ·	»	220
» իքինճի · · · · · · · ·	»	217
» իւչիւնճիւ · · · · · · ·	»	215
Ֆրանսըզ · · · · · · · · · ·	»	215
ՏԷՍԹՐ Ինկիլիզ չէչիա լամա տէօրթ		· · ·
քէօչէ եուվալագ · · · · · · ·	»	· · 60
» եարմա · · · · · · · · · ·	»	· · 65
» սաձ չէչիա իլէ · · · · · ·	»	100—110
» չէմպէր · · · · · · · · · ·	»	· 85—90
» Մօսկով չէչիա · · · · · ·	»	155—165
ԳԱԼԱՑ · · · · · · · · · · ·	»	780—850
ԳՈՒՐՃՈՒՆ Ինկիլիզ · · · · · ·	»	· · ·

Գուրշաուն Ֆրանսըզ · · · · ·	գանթար	
Զեէլիֆ պիր պաքըր 0 · · · · ·	»	150
» իքի պաքըր 00 · · · · · · ·	»	150—160
ՍԱՉՄԱ Մարսիլիա չէչիա · · ·	»	· · 150
» Ինկիլիզ 40 օգկասը պիր	»	· · 150
ՄՕՐ ՊԱԳԱՄ · · · · · · · · ·	»	· 55—60
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ · · · · · · · ·	»	200—250
ԶԱՃԸ ԳՐԳՈՐՋ · · · · · · · ·	»	· 35—40
ՀԱՊ Ինկիլիզ · · · · · · · · ·	»	· 65—66
ԿԷՕՋ ԹԱՇԸ Ինկիլիզ · · · · ·	օգկա	· 5— 6
ԳԱՖՎԷ Գարօ ֆինօ · · · · ·	% »	1180
» Իքինճի · · · · · · · · ·	»	1120
» Իւչիւնճիւ · · · · · · · ·	»	980 1020
ԶԻՎԻՏ Ինկիլիզ · · · · · · ·	»	110—140
ԳԲԲՈԸՋ · · · · · · · · · · ·	»	· 35—52
ՊԻՊԷՐ Լոնտրա Մարսիլիա · · ·	»	· · 6 1/4
ՆԸՀԱՏԸՐ Ինկիլիզ · · · · · ·	»	· 6
» Մըսըր Ֆէնտոպ էօգ · · · ·	»	· · ·
ԹԷՆԵՔԷ + Նշան չէքիթ սանտրգ · ·		280—285
ՐՕՄ ԱՄԲԻԳա · · · · · · · 1 կալօն		11 11 1/2
» Ինկիլիզ · · · · · · · · ·	»	· · 10

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒԼԱԲԸՆԿՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԱԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ · Պէօյիք Լէէնի խանատա Թիւրքէնճանի Յովսէփ։

ԱՏԱՆԷ · Բարամատա օղլու Յակոբ աղա։

ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐ · Պապաեան Գրիգոր աղա

ԳԱՅՍԷՐԻԷ · Պէյէրեան Խոսրով պէյ։

ԷՎԿՆ · Թարպագճեան Յովսէփ աղա։

ԷՆԴԱՐԷ · Սիսեօր Ճիւմանի Լէօնարտի։

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ · Ռուսական Էնգարէլի Կարապետ աղա։

ԵՏԻՐՆԷ · Յովհաննէսեան Թորոս աղա։

ԷՐԶՐՈՒՄ · Շապանեան Գրիգոր էֆէնտի։

ԹԷՔԻԹԻՐՏԱՂ ·

ԹՐԱԳՈՒԶԱՆ · Մամէլեան Պետրոս աղա։

ԻԶՄԻՐ · Թ · Սրվանզեան Սարգիս աղա։

ԻԶՆԻՄԻՏ · Գ · Տ · Թ · Գասպարեան։

ՀԱԼԷՊ · Յ · Ս · Քալճեանոֆ։

ՄԱՐԱՇ · Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։

ՊԱՂԱՏԱՏ վէ ՄՈՒՍՈՒԼ · Աբիկեան Թովմաս աղա։

ՊՈԼԷՃԻԿ · Տէրզաւէթ օղլու Պետրոս աղա։

ՊՐՈՒՍԱ · Կէմիճեան Նշան աղա։

ՎԱՐՆԱ · Հաճի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա։

ՎԻԵՆՆԱ · Զըրաճը վ Լիէն աղա։

ՔԷՕԹԱՀԵԱ · Լիւլէճեան Աթոռն աղա։

ՄԻԵԼԼԻՖԻ ԴԱՋԷԹԱ

ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ԶԱԼԹԱՑՈՑ ԵՐՄԷՆԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԱՆԸ Ն° 17

Ց · ՄԻՀԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԻՍԱՆԷՍԻՆՏԷ